

Opatření k ochraně před povodněmi

K provádění opatření, popřípadě pomoci při ochraně před povodněmi ve smyslu zákona č. 254/2001 Sb., o vodách (vodní zákon) jsou příslušné povodňové orgány obce ve svých územních obvodech a povodňové orgány obcí s rozšířenou působností. Po vyhlášení krizových stavů (stav nebezpečí a nouzový stav) přebírají řízení opatření územně příslušné krizové orgány. Za provádění zabezpečovacích prací na vodních dílech pro zajištění jejich bezpečnosti a stability za povodně odpovídají vlastníci, správci, případně stavebníci vodních děl.

V případě hrozby povodní velkého rozsahu a vzniku zvláštní povodně odpovídá za okamžité vyrozumění krajské operační informační středisko Hasičského záchranného sboru kraje a další zákonem stanovené subjekty a vlastník vodního díla.

Na území kraje řídí přípravná opatření, koordinuje záchranné a likvidační práce a organizuje evakuaci, nouzové ubytování, nouzové zásobování pitnou vodou, potravinami a dalšími nezbytnými prostředky k přežití obyvatelstva, hejtman kraje. Obdobné úkoly pro obce zákon stanoví obecnímu úřadu a starostovi obce.

Vlastníci nemovitostí, které se nacházejí v záplavovém území nebo by mohly zhoršit průběh povodně, zpracovávají „Povodňové plány vlastníka nemovitosti“, a to jak pro potřebu svou, tak i pro součinnost s povodňovým orgánem obce.

Stupně povodňové aktivity

Stupně povodňové aktivity vyjadřují míru povodňového nebezpečí vázanou na směrodatné limity. Ty se vyjadřují třemi stupni povodňové aktivity.

1. stupeň - stav bdělosti (1. SPA) nastává při nebezpečí přirozené povodně a zaniká, pominou-li příčiny takového nebezpečí. Vyžaduje věnovat zvýšenou pozornost vodnímu toku nebo jinému zdroji povodňového nebezpečí, zahajuje činnost hlídková a hlásná služba.

2. stupeň - stav pohotovosti (2. SPA) se vyhláší v případě, že nebezpečí přirozené povodně přerůstá v povodeň. Vyhláší se také při překročení mezních hodnot sledovaných jevů a skutečností na vodním díle z hlediska jeho bezpečnosti. Aktivizují se povodňové orgány a další účastníci ochrany před povodněmi, uvádějí se do pohotovosti prostředky na zabezpečovací práce, provádějí se opatření ke zmírnění průběhu povodně podle povodňového plánu.

3. stupeň - stav ohrožení (3. SPA) se vyhláší při nebezpečí vzniku škod většího rozsahu, při ohrožení života a majetku v záplavovém území. Vyhláší se také při dosažení kritických hodnot sledovaných jevů a skutečností na vodním díle z hlediska jeho bezpečnosti současně se zahájením nouzových opatření. Provádějí se zabezpečovací a podle potřeby záchranné práce nebo evakuace.

Směrodatné limity vodních stavů pro vyhlášení stupňů povodňové aktivity jsou obsaženy v povodňových plánech.

Pozn.: Průběžně využitelné informace o aktuální situaci na vybraných vodních tocích a nádržích jsou obsaženy na teletextu České televize ČT 1 (str. 183), na webové stránce Českého hydrometeorologického ústavu www.chmi.cz nebo na webových stránkách správců povodí „ www.pmo.cz “.

Zásady chování občanů před vznikem povodně

- Informujte se na obecním úřadě, jak a kam se budete evakuovat v případě povodňového ohrožení.
- Připravte si pytle s pískem, těsnicí fólii, těsnicí desky a další stavební materiál na utěsnění nízko položených dveří a oken. Dále si zajistěte ucpávky kanalizace, odtoku z WC.
- Připravte si léky, dokumenty, vhodné ošacení, potraviny a pitnou vodu na 2-3 dny.
- Vlastníte-li osobní automobil, připravte jej k okamžitému použití při evakuaci. Připravte si evakuační zavazadlo, přestěhujte cenné věci a nebezpečné chemické látky do vyšších pater, upevněte věci, které by mohla odnést voda a připravte se na evakuaci zvířat.

Zásady chování občanů při vzniku přirozené povodně

- V případě nastalého 1. stupně povodňové aktivity průběžně sledujte vývoj povodňové situace. Informace o vyhlášených stupních povodňové aktivity získáte ze zpráv z hromadných informačních prostředků, od orgánů samosprávy nebo orgánů státní správy.
- V případě vyhlášení 2. stupně povodňové aktivity zahajte vlastní činnost k ochraně zdraví, životů a majetku a k případné evakuaci. Aktivně se zapojte do ochrany před povodní podle pokynů povodňových orgánů, policie a záchranářů. Informujte se o způsobu a místě případné evakuace. Připravte si pytle s pískem a další těsnicí materiál na utěsnění nízko položených dveří, oken, odpadních potrubí atd.
- Při vyhlášení 3. stupně povodňové aktivity si připravte evakuační zavazadlo pro celou rodinu a připravte rodinu a hospodářská zvířata k evakuaci. Přestěhujte cenný nábytek, potraviny a nebezpečné látky do vyšších pater. Při zaplavování domu odpojte přívod elektrického proudu, uzavřete hlavní přívod plynu a vody.

Zásady chování občanů po povodních

- Nechte si zkontrolovat stav obydlí:
 - statickou narušenost,
 - obyvatelnost bytu, domu,
 - rozvody energií (plynu, elektrické energie),
 - stav kanalizace a rozvodu vody,
 - pokud neklesne hladina spodní vody, nečerpejte vodu ze sklepu domu.
- Podle pokynu hygienika:
 - zlikvidujte potraviny, které byly zasaženy vodou,
 - zlikvidujte polní plodiny, které byly zasaženy vodou,
 - zlikvidujte uhynulé domácí zvířectvo, které bylo usmrceno povodní,
 - nahlasejte hygienikovi výskyt úhynu cizích domácích a divokých zvířat,
 - nepijte vodu z místních zdrojů, pokud hygienik vodu jako pitnou neschválil.
- Informujte se o místech humanitární pomoci a v případě stavu nouze si vyžádejte:
(v obcích budou zřizována místa humanitární pomoci)
 - finanční pomoc,
 - pitnou vodu, potraviny, teplé oblečení, hygienické prostředky,
 - potřebné nářadí pro likvidaci povodňových škod,
 - další potřebné prostředky.

- Při obnově studní a zdrojů pitné vody se řiďte pokyny odborníků a zabezpečte:
 - vyčištění studny a odčerpání znečištěné vody,
 - chemické ošetření vody ve studni,
 - laboratorní prověření kvality vody,
 - povolení od hygienika o používání obnoveného zdroje pitné vody.
- Kontaktujte příslušné pojišťovny ohledně náhrady škod:
 - ohlaste pojistnou událost pojišťovně v souladu s pojistnými podmínkami,
 - vyhotovte soupis škod, případně je zdokumentujte (fotografie, znalecký posudek, účty, svědectví),
 - při řešení pojistné události postupujte podle pokynu pojišťovny,
 - odškodnění obdržíte dle smluvních podmínek po uzavření šetření.
- Pokud možno aktivně se zapojte při likvidaci následků povodní:
 - situaci lze zvládnout převážně svépomocí, ale nebezpečí nepodceňujte,
 - informace o možnosti zapojit se do likvidačních prací obdržíte od pracovníků obecního úřadu a dalších pověřených pracovníků,
 - jednejte s rozvahou, pomáhejte sousedům, starým a nemocným lidem,
 - dodržujte pokyny územně příslušných správních úřadů.

Zdroj: Portál pro podporu krizového a havarijního plánování a řízení